

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Krajské ředitelství policie Pardubického kraje

Odbor obecné kriminality SKPV

Na Spravedlnosti 2516

530 48 Pardubice

K č. j. KRPE-104969-94/TČ-2014-170070

Krajské ředitelství policie Pardubického kraje služba kriminální policie a vyšetřování	
Dužlo:	20.03.2015 (9)
Č.j.:	KRPE-104969-94/TČ-2014-170070
Počet listů:	23 přílohy: 5/49

Znalecký posudek z oboru

psychologie

Na základě vašeho opatření ze dne 30. prosince 2014 jsem provedl odborná vyšetření **Pavla KOBLÍŽKA**, nar. a předkládám písemně vypracovaný posudek z oboru **psychologie**.

Ve znaleckém posudku je třeba posoudit a zodpovědět následující otázky:

1. *Jaké je úroveň a struktura intelektových funkcí (rozumových schopností) obviněného Pavla Kobližka?*
2. *Jaká je osobnostní struktura obviněného?*
3. *Jakou osobností je obviněný z hlediska typologie, temperamentu, charakteru a zájmů?*
4. *Jaká je hodnotová orientace (hierarchie hodnot) obviněného?*
5. *Jaká je z psychologického hlediska motivace činu obviněného?*

Objektivně: jedinec s mentální kapacitou v pásmu průměru (RAV IQ 105, deterior. 93%, IV 2). Tato mentální kapacita je naplno racionálně využívána.

Přiměřeně lidsky aktivní, psychicky vcelku stabilní extrovert (v současné době zjištěny mírné náznaky neurovegetativní lability, které zle přičíst pobytu ve vazbě a prožívané nejistotě dalšího osudu).

Dostí výrazně dominantní, s vysokou sebeúctou a poněkud idealizovaným sebeobrazem. Má zato, že jeho názory by měly být brány vážně, že zastupuje základní principy, normy; mívá někdy sklon vystupovat na piedestal a moralizovat druhé (dosti typické symptomy dlouho sloužících policistů.)

Přiměřeně autonomní, ale dosti závislý na dobrých a emočně silných vztazích, především v rodině. Je odolný vůči manipulacím zvenčí, umí si udržet své postoje. Potřebuje být uznáván, přeje si udělat co nejlepší dojem. Chce jít vždy vlastní cestou vůči opozici a odporu. Přeje si, aby převládaly jeho názory. Vždy měl ambici získat uznání, být ceněn druhými. Jde o normální a typický projev osobnosti.

Má rád dobré vztahy s druhými, dosti nutně je potřebuje pro vlastní psychickou bilanci, je ochoten participovat na věcech, které přinášejí vzrušení a stimulaci.

Pracovní vlastnosti stojí v jeho osobnosti v popředí, jsou konzistentní: je zde především ambice, houževnatost, vůle, dále pak vitalita, tah na cíl, i jistá soutěživost, nechybí chuť do práce, optimismus.

Není primárně konfliktním typem, spíše se snaží střetům vyhýbat. Je rád, když věci fungují tak, jak si přeje. Je dosti emočně zranitelný, senzitivní, což nezveřejňuje,

nemá potřebu příliš viditelně projevovat city. Někdy má potřebu nezávislosti, volnosti, ale nechce riskovat žádné ztráty v emočních vztazích. Tyto drobné dysbalance mohou vést i ke zhoršení koncentrace pozornosti. Má silný odpor k zasahování druhých do jeho záměrů, svobodného rozhodování a plánů. Dlouhodobě zaangažován na zavedení a upevnění vlastního postavení.

Někdy má pocit nepochopení, je dezorientovaný, zvláště, pokud není rozuměno jeho záměrům a potřebám. Rád by měl zde větší klid a byl spokojenější.

Používané diagnostické metody:

IST, TPM, TIP, LFT, KUD, EPI, MAS, CMAS, Q-Autonomy, Q-SWB, 16 PF, FDT, PDW, Q-Citizen. Výběr metod přizpůsoben ad hoc kauze.

III. Odpovědi na otázky

1. Jaké je úroveň a struktura intelektových funkcí (rozumových schopností) obviněného Pavla Kobližka?

Mentální kapacita obviněného je v pásmu průměru (RAV IQ 105, deterior. 93%, IV 2). Tato mentální kapacita je naplno racionálně využívána.

2. Jaká je osobnostní struktura obviněného?

V osobnosti nacházíme aktivitu, sklony k dominanci; psychicky vcelku stabilní extrovert (v současné době zjištěny mírné náznaky neurovegetativní lability, které zle přičíst pobytu ve vazbě a prožívané nejistotě dalšího osudu).

Má vysokou sebeúctu a poněkud idealizovaný sebeobraz. Má zato, že jeho názory by měly být brány vážně, že zastupuje základní principy, normy; mívá někdy sklon vystupovat na piedestal a moralizovat druhé (dosti typické symptomy dlouho sloužících policistů.)

Přiměřeně autonomní, ale dosti závislý na dobrých a emočně silných vztazích, především v rodině. Je odolný vůči manipulacím zvenčí, umí si udržet své postoje. Potřebuje být uznáván, přeje si udělat co nejlepší dojem. Chce jít vždy vlastní cestou vůči opozici a odporu. Přeje si, aby převládaly jeho názory. Vždy měl ambici získat uznání, být ceněn druhými. Jde o normální a typický projev osobnosti.

Má rád dobré vztahy s druhými, dosti nutně je potřebuje pro vlastní psychickou bilanci, je ochoten participovat na věcech, které přinášejí vzrušení a stimulaci.

Pracovní vlastnosti stojí v jeho osobnosti v popředí, jsou konzistentní: je zde především ambice, houževnatost, vůle, dále pak vitalita, tah na cíl, i jistá soutěživost, nechybí chuť do práce, optimismus.

Není primárně konfliktním typem, spíše se snaží střetům vyhýbat. Je rád, když věci fungují tak, jak si přeje. Je dosti emočně zranitelný, senzitivní, což nezveřejňuje, nemá potřebu příliš viditelně projevovat city. Někdy má potřebu nezávislosti, volnosti, ale nechce riskovat žádné ztráty v emočních vztazích. Tyto drobné dysbalance mohou vést i ke zhoršení koncentrace pozornosti. Má silný odpor k zasahování druhých do jeho záměrů, svobodného rozhodování a plánů. Dlouhodobě zaangažován na zavedení a upevnění vlastního postavení.

Někdy má pocit nepochopení, je dezorientovaný, zvláště, pokud není rozuměno jeho záměrům a potřebám. Rád by měl zde větší klid a byl spokojenější.

3. *Jakou osobností je obviněný z hlediska typologie, temperamentu, charakteru a zájmů?*

Typologicky jde o extroverta. Charakterové vlastnosti odpovídají struktuře osobnosti a její zralosti, nebyly zjištěny žádné výrazné odchylky od normy.

Zájem má trvalý a v jistém smyslu tvůrčí (auto veterán).

4. *Jaká je hodnotová orientace (hierarchie hodnot) obviněného?*

Hodnotová orientace vychází ze struktury osobnosti a lze ji označit za vycházející z běžných a uznávaných norem současné společnosti. V popředí je vlastní ambice, samostatnost v rozhodování i konání, potřeba dobrých a silných emočních vztahů, na kterých je dosti závislý, i když to navenek příliš nemanifestuje. Seberealizace v práci je evidentní, pracovní vlastnosti jsou konzistentní a stojí v popředí.

5. *Jaká je z psychologického hlediska motivace činu obviněného?*

Jednoznačně definovat motivaci činu je z psychologického hlediska v tomto případě dosti obtížné: je velmi nepravděpodobné, že by použití zbraně bylo předem plánováno se všemi důsledky. Varovný výstřel, o kterém obviněný hovoří, patří k výbavě policisty ve specifických situacích a obvykle má za následek, že ten, kdo jím má být varován, na to zareaguje zbrzděním nebo ukončením aktivity, pro kterou výstřel zazněl. Oprávněnost použití zbraně je třeba posuzovat z hlediska výkladu předpisů policistů vč. subjektivního vyhodnocení jeho oprávněnosti. To je mimo rámec možností znalce-psychologa.

Obviněný zde velmi pravděpodobně vyhodnotil míru nebezpečí útoku ze

strany ostatních jako důvodnou pro tento výstřel a zřejmě předpokládal, že tím zastaví další aktivity těch, u kterých subjektivně vyhodnotil obviněný jejich činnost jako pro něj zásadně nebezpečnou. Jelikož se tak nestalo a obviněný byl fyzicky napaden, kdy se opět subjektivně bál o život, nelze vyloučit pudovou reakci na tuto náročnou životní situaci, v tomto případě silný a náhlý stres.

6. Jak reaguje obviněný na zátěžovou situaci - konflikt, stres, frustraci, deprivaci, jaké jsou psychologické obranné mechanismy obviněného?

Obviněný přes zjevnou dominanci a aktivní přístup k problémům není primárně agresorem, který by útočnou reakcí reagoval na každý podnět. Není tedy primárně konfliktním typem, spíše se snaží střetům vyhýbat. Je rád, když věci fungují tak, jak si přeje. Pokud mu není rozuměno, cítí se nepochopen apod. volí obvykle aktivní cestu prosazení svého, ale ani zde nejde vždy automaticky o formu útočnou, jen důraznou.

*Má obviněný sklon k panickým reakcím s přihlédnutím k hladině alkoholu, která u něj byla zjištěna a s přihlédnutím k situaci, v níž se nacházel?*²

Úzkost a strach mají pro člověka adaptivní funkci. Úzkost je proto pro člověka v normálních situacích velmi důležitá – vyostřuje smysly, mobilizuje energii a pomáhá organismu ubránit se, utéci či se vyhnout, pokud se objeví nebezpečí. Mírná úzkost je naprosto normální a prožívá ji každý člověk. Pokud však přeroste určitou míru – je např. nadměrně intenzivní a zcela neočekávaná, zasahuje negativně do života. Vede pak k vnitřnímu zmatku, neúčelnému chování a silným emocím až panice. Panický záchvat, panická ataka se projevuje silnou

² Podotázka byla zařazena na žádost Advokátní kanceláře Teryngel & partneři ze dne 12.1.2015.

úzkostí až hrůzou, která má vliv na následné chování: člověk se obvykle snaží ze situace utéci. Zcela dominantní je pak pocit ohrožení.

Pokud je však útěk fyzicky neproveditelný a obava o život trvá, obvykle následuje automaticky druhá forma atavistického projevu sebezáchovného pudu a tou je agrese, zde za použití zbraně.

Jak bylo již řečeno, subjektivně prožívaný stav obav o život má charakter masivního stresu a při něm pak např. alkohol může zapůsobit jako trankvilizér, který snižuje subjektivní pocit nebezpečí, člověk má pak tendenci ho podceňovat, nebo ho naopak zvýšit nad normu a spustit tak automaticky agresivní reakci. Zde zřejmě tímto způsobem použitý alkohol zafungoval, dle sdělení obviněného „nadýchal“ 1,7 promile, tedy alkohol před střetem požil.

Psychologické vyšetření nepřineslo informace o tom, že by obviněný měl výrazněji mimo normu sklon k panickým reakcím, ale zde se mohla odolnost zhroutit okamžitě i u osobnosti, která netíhne zvýšeně k úzkostným reakcím.

7. Vyjádřete se k tomu, zda obviněný projevuje sklony k záměrnému, účelovému zkreslování nebo blokování informací ve svůj prospěch, případně, zda trpí lhavostí?

Psychologická vyšetření nepřinesla informace o tom, že by obviněný projevoval ve zvýšené míře sklony k záměrnému, účelovému zkreslování nebo blokování informací ve svůj prospěch. Netrpí lhavostí.

8. Jaká je úroveň sociálních vztahů obviněného (zejména rodinných, partnerských, k zaměstnání, ke společnosti a státním institucím)? Jaký byl sociální vývoj

obviněného a jaká byla jeho společenská adaptace?

Obviněný je sociálně adaptovanou osobností, žijící ve fungujících rodinných i jiných sociálních vztazích, které jej pozitivně emočně naplňují.

9. Posuďte vztah obviněného k poškozeným Radku Svobodovi, nar. 7.3.1993 a Lukáši Svobodovi, nar. 21.6.1989?

Dle sdělení obviněného před střetem tyto muže osobně neznal, nikdy se s nimi nesetkal.

10. Jaký je předpoklad resocializace obviněného, vyjádřit se k tomu, zda pobyt obviněného na svobodě je pro společnost nebezpečný?

Předpoklad resocializace je pozitivní, pobyt na svobodě není z psychologického hlediska nebezpečný.

11. Zda znalec v trestní věci obv. Pavla Kobližka navrhuje nějaký druh léčby a jakou formou?

Z psychologického hlediska není navrhována žádná specifická léčba.

12. Zda byly zjištěny další skutečnosti, které znalec považuje v posudku za významné uvést.

Vše, co bylo vyšetřeními zjištěno, je obsahem posudku.

úzkostí až hrůzou, která má vliv na následné chování: člověk se obvykle snaží ze situace utéci. Zcela dominantní je pak pocit ohrožení.

Pokud je však útěk fyzicky neproveditelný a obava o život trvá, obvykle následuje automaticky druhá forma atavistického projevu sebezáchovného pudu a tou je agrese, zde za použití zbraně.

Jak bylo již řečeno, subjektivně prožívaný stav obav o život má charakter masivního stresu a při něm pak např. alkohol může zapůsobit jako trankvilizér, který snižuje subjektivní pocit nebezpečí, člověk má pak tendenci ho podceňovat, nebo ho naopak zvýšit nad normu a spustit tak automaticky agresivní reakci. Zde zřejmě tímto způsobem použitý alkohol zafungoval, dle sdělení obviněného „nadýchal“ 1,7 promile, tedy alkohol před střetem požil.

Psychologické vyšetření nepřineslo informace o tom, že by obviněný měl výrazněji mimo normu sklon k panickým reakcím, ale zde se mohla odolnost zhroutit okamžitě i u osobnosti, která netíhne zvýšeně k úzkostným reakcím.

7. Vyjádřete se k tomu, zda obviněný projevuje sklony k záměrnému, účelovému zkreslování nebo blokování informací ve svůj prospěch, případně, zda trpí lhavostí?

Psychologická vyšetření nepřinesla informace o tom, že by obviněný projevoval ve zvýšené míře sklony k záměrnému, účelovému zkreslování nebo blokování informací ve svůj prospěch. Netrpí lhavostí.

8. Jaká je úroveň sociálních vztahů obviněného (zejména rodinných, partnerských, k zaměstnání, ke společnosti a státním institucím)? Jaký byl sociální vývoj

obviněného a jaká byla jeho společenská adaptace?

Obviněný je sociálně adaptovanou osobností, žijící ve fungujících rodinných i jiných sociálních vztazích, které jej pozitivně emočně naplňují.

9. Posud'te vztah obviněného k poškozeným Radku Svobodovi, nar. 7.3.1993 a Lukáši Svobodovi, nar. 21.6.1989?

Dle sdělení obviněného před střetem tyto muže osobně neznal, nikdy se s nimi nesetkal.

10. Jaký je předpoklad resocializace obviněného, vyjádřit se k tomu, zda pobyt obviněného na svobodě je pro společnost nebezpečný?

Předpoklad resocializace je pozitivní, pobyt na svobodě není z psychologického hlediska nebezpečný.

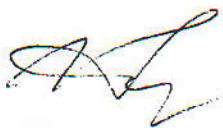
11. Zda znalec v trestní věci obv. Pavla Kobližka navrhuje nějaký druh léčby a jakou formou?

Z psychologického hlediska není navrhována žádná specifická léčba.

12. Zda byly zjištěny další skutečnosti, které znalec považuje v posudku za významné uvést.

Vše, co bylo vyšetřeními zjištěno, je obsahem posudku.

Hradec Králové dne: 16.3.2015

Doc. PhDr. Jan Lašek, CSc.

Znalecká doložka

Znalecký posudek jsem vypracoval jako znalec, jmenovaný rozhodnutím krajského soudu v Hradci Králové dne 4. 6. 1982, č.j. Spr. 1203/82 pro základní obor školství a kultura, odpověď psychologie. Znalecký úkon je zapsán pod poř. č. 1270 znaleckého deníku. Znalečné a náhradu nákladů účtuji dle připojené likvidace na základě dokladů.

Doc. PhDr. Jan Lašek, CSc.

